

Uvod u temu broja

Ranko Stevanović

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Poštovani čitatelji,

Treći broj Hrvatskog časopisa za javno zdravstvo koji je pred vama, svoju Temu broja posvećuje Informatizaciji zdravstvenog sustava – uspostavi i razvoju zdravstvenog informacijsko-komunikacijskog sustava u Hrvatskoj.

Hrvatska je posljednjih godina kroz projekte informatizacije u zdravstvenom sustavu (bolnički informacijski sustav, telemedicina, informacijski sustav primarne zdravstvene zaštite, nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav, e-Hrvatska, e-gouvernement itd.) daleko odmakla u projektiranju i vizijama, ali je relativno malo napravila u uspostavi i implementaciji cjelovitih, integralnih rješenja, kakva se danas razvijaju u svijetu. Standardizacija i povezivost podataka i informacija iz svih modula zdravstvenog sustava te donošenje odluka (onih kliničkih, ali i organizacijskih i strateških) na temelju točnih podataka u realnom vremenu, postale su imperativ uspješnog managementa i uspješnosti zdravstvenog sustava u cjelini.

Danas je svima jasno da informatizacija nije trošak, nego alat s kojim se racionalizira potrošnja i ostvaruju realne i održive uštede. Na pitanje: „**A, koliko to košta, imamo li mi novaca za to ?**“ nije teško odgovoriti. Točno je da se radi o skupim tehnologijama, uređajima, edukaciji, komunikacijama te da niti jedan zdravstveni sustav ne može zaštedjeti novac za razvoj informacijskog sustava, pa se tako ne može očekivati da će to učiniti naš. Upravo je obratno, informacijski sustav treba postaviti da omogući racionalizaciju potrošnje, on treba biti „*proizvođač*“ a ne „*potrošač*“ novaca. Takav sustav stvoriti mogućnost ne samo da isplati samoga sebe, nego i da omogući razvoj održivog, kvalitetnog i racionalnog zdravstvenog sustava. Alternativa su intuitivna rješenja, „gašenje požara“ i spašavanje sustava, što se u nas i događa zadnjih nekoliko desetljeća. Bez točnih podataka i informacija nema dobrih podloga za donošenje odluka. Danas se u zemljama EU prosječno ulaganje za razvoj i održavanje zdravstvenog informacijskog sustava procjenjuje na 2-3% a u SAD na 4-5% godišnjeg budžeta. U Hrvatskoj taj postotak je manji od 0,25%.

Zbog svega navedenog očekujemo da će ovaj broj Hrvatskog časopisa za javno zdravstvo dati mali, ali važni doprinos da se, prije svega, s ciljem unapređenja narodnog zdravlja, na jednom mjestu okupe znanja, vizije i ideje hrvatskih stručnjaka s područja informatizacije i da se na temelju njih ugradi još jedna stepenica na putu u Europsku Uniju, na putu k uspješnim i produktivnim projektima.

Pozvali smo velik broj hrvatskih stručnjaka iz različitih područja da sudjeluju u ovome broju Hrvatskog časopisa za javno zdravstvo. Rok za izradu i dostavu tekstova bio je kratak, ali smo izrazito zadovoljni odazivom, brojem i sadržajem tekstova koji su još jednom pokazali da hrvatske ideje, znanje, vizije i pristupi (kao i u Štamparovim vremenima, ili iz drugih ranijih vremena) mogu i jesu uzor i model koji su dio svjetskog znanja, važnog po ukupno zdravlje naroda. Zahvaljujemo svim autorima koji su poslali svoje tekstove, pozivamo ih da i dalje surađuju s Hrvatskim časopisom za javno zdravstvo, a sve ostale pozivamo i obavještavamo da ovaj broj našeg časopisa nije zamišljen kao kraj, već kao početak priče o informatizaciji i informatiziranom zdravstvu. Svi naknadni tekstovi o informatizaciji biti će uvrštavani u naše slijedeće brojeve u okvirima općih ili posebnih dijelova časopisa.

S poštovanjem i pozdravima,

Urednik Teme,

primarijus dr.sc. Ranko Stevanović